

INISIATIF PERGUDANGAN FARMASEUTIKAL HALAL ANGKATAN TENTERA MALAYSIA: YANG PERTAMA DI DUNIA

Nur Hidayah AR, Muhammad Najhan MB, Mohd Azrizal MR, Mohd Adlan A, A Halim B

11th National Quality Assurance Convention 2022,
The Light Hotel Penang.
4 – 6 Okt 22

SKOP PEMBENTANGAN

1. Penubuhan & Pengiktirafan 93 DPPAT
2. Pemilihan Peluang Untuk Penambahbaikan
3. Pengukuran Utama Penambahbaikan
4. Proses Pengumpulan Maklumat
5. Analisis & Interpretasi
6. Strategi Penambahbaikan
7. Kesan Penambahbaikan
8. Langkah Seterusnya
9. Replikabiliti
10. Penghargaan

1. PENUBUHAN & PENGIKTIRAFAN 93 DPPAT

27 JAN 1965
PENUBUHAN DI
PANGKALAN TUDM, KL

1967
BERPINDAH KE KEM
KINRARA, S'NGOR

28 SEP 2009
BERPINDAH KE WANGSA
MAJU, KL

2010
ANUGERAH STOR
CEMERLANG MINDEF

2013
ANUGERAH STOR
BESTARI

2012 - KINI
ISO 9001 : 2015
PENGURUSAN &
PENSTORAN

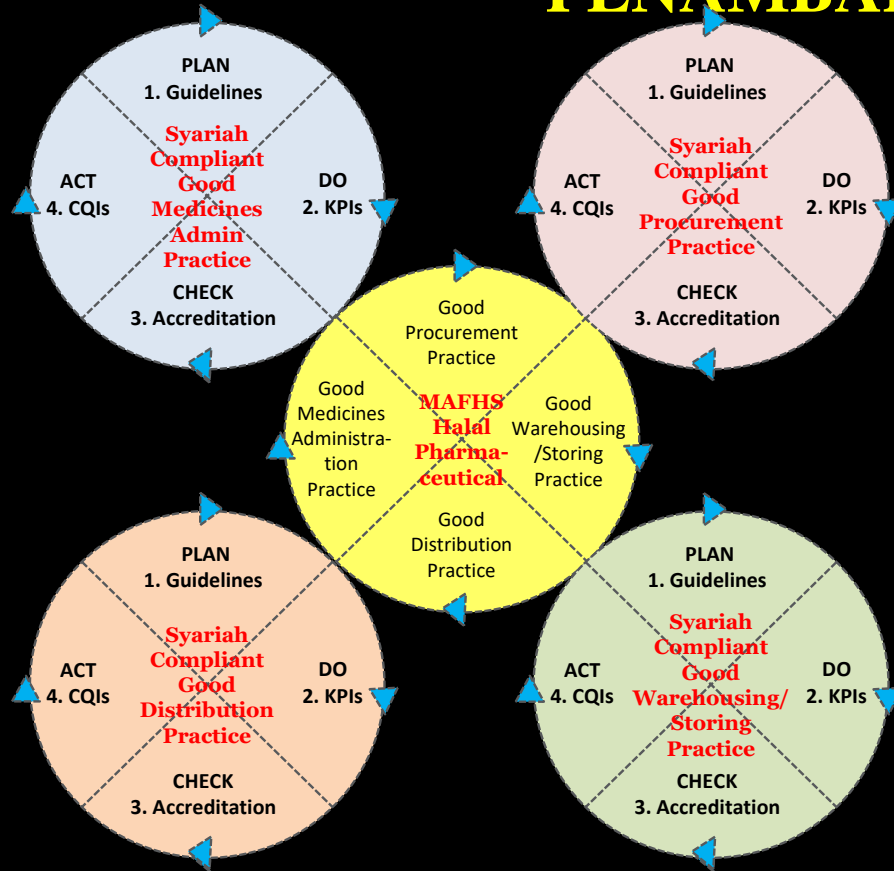

2022
MS 2400-2 : 2019
HALAL SUPPLY CHAIN
MANAGEMENT SYSTEM

2022

2. PEMILIHAN PELUANG UNTUK PENAMBAHBAIKAN

- ✓ Menyokong Prinsip Amalan Farmasi Patuh Syariah yang terkandung di dalam Pelan Tindakan Perkhidmatan Kesihatan ATM 2030.
- ✓ Tiada Stor Farmaseutikal dan Logistik Perubatan (farmamedlog) yang dipersijil halal JAKIM sebelum ini.
- ✓ 93 DPPAT sebagai Stor Pusat bagi pengurusan farmamedlog dalam ATM

SURAT KELULUSAN BERSYARAT JAKIM

JAKIM Santuni Hasrat ATM 30 September 2020

Ruj. Kami: JAKIM 700-3/4/1 JEM 2 ( )
Tarikh 30 Disember 2020 Bersemaan
3 Jamadilawal 1442H

Dato' Dr A Halim bin Hj Basan
Brigadier Jeneral
Markas Angkatan Tentera Malaysia
Bahagian Perkhidmatan Kesihatan
Kementerian Pertahanan
Jalan Teligi
Off Jalan Parang Tembak
50634 KUALA LUMPUR

Assalamualaikum Wt, Wb!

YBhg. Dato',

PERMOHONAN PENSIJILAN MS 2400-2:2019 HALAL SUPPLY CHAIN
MANAGEMENT SYSTEM – PART 2 WAREHOUSING OLEH 93 DEPOT
PERUBATAN DAN PERGIJIAN ANGKATAN TENTERA

Izinkan saya dengan hormatnya menunjuk kepada surat no. rujukan: MATMSPK-
FAR/190-14.1/1/1 bertarikh 12 November 2020 adalah berkaitan.

2. Dimaklumkan bahawa Bahagian ini mengambil maklum isu yang dibincangkan
berkaitan pemohonan Sijil Pengesahan Halal Malaysia (SPHM) Markas Angkatan
Tentera Malaysia (93 Depot Perubatan & Pergiian Angkatan Tentera Malaysia
(DPPAT) untuk mendapatkan pensijilan halal logistik farmaseutikal MS2400:2020 untuk
simpans gudang. Selain itu, Bahagian ini juga mengambil maklum mengenai
pemohonan pihak DPPAT untuk membuat pengasingan pada penyimpanan seperti
data Halal FORSHAT (MAF Halal Formulary) yang menggunakan QR Code
<https://halalforshat.com> dan membuat pembekalan secara pukuk coding pada kotak
pembungkusan untuk memudahkan pengesanan pemisahan barang.

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

- JAKIM.700-3/4/1 Jilid 2 ( )
3. Sehubungan dengan itu, Mesyuarat Jawatankuasa Isu Teknikal Pensijilan Halal Malaysia Bil. 9/2020 pada 5 November 2020 bersetuju untuk memperimbangkan pemohonan ini jika memenuhi prosedur Manual Prosedur Pensijilan Halal Malaysia (Domestik) 2020 (6) Skim Perkhidmatan Logistik, (k) bagi kategori pengudangan hendaklah memenuhi (i), (ii) dan (v).

- (i) Keseluruhan kawasan premis hendaklah tidak menyimpan sebarang bahan dan/atau produk yang dikategorikan sebagai najis mughalazah; dan
- (ii) Lot yang dipensijikan halal hendaklah menyimpan dan mengendalikan produk halal sahaja.
- (v) Penyimpanan bagi bahan dan/atau produk yang dipensijikan halal dan produk halal yang tidak dipensijikan (di lot yang dipensijikan halal) hendaklah diwujudkan pengasingan dan pelabelan yang jelas.

4. Perhatian YBhg. Dato' berhubung perkara ini amat dikergai dan didahului dengan ucapan terima kasih.

Sekian

"BERKHIDMAT UNTUK NEGARA"

"YAKINI HALAL MALAYSIA"

Saya yang menjelarkan amansh,

(MOHD FAKARUDIN BIN MAS'OD)
Ketua Penolong Pengarah
b.p Pengarah,
Bahagian Pengurusan Halal
Jabatan Keagamaan Islam Malaysia

3. PENGUKURAN UTAMA PENAMBAHBAIKAN

Bilangan stor yang akan dipersijilkan halal JAKIM melalui pematuhan Standard Malaysia, Sistem Pengurusan Rantai Bekalan Halal – Pergudangan (MS 2400-2:2019)

4. PROSES PENGUMPULAN MAKLUMAT

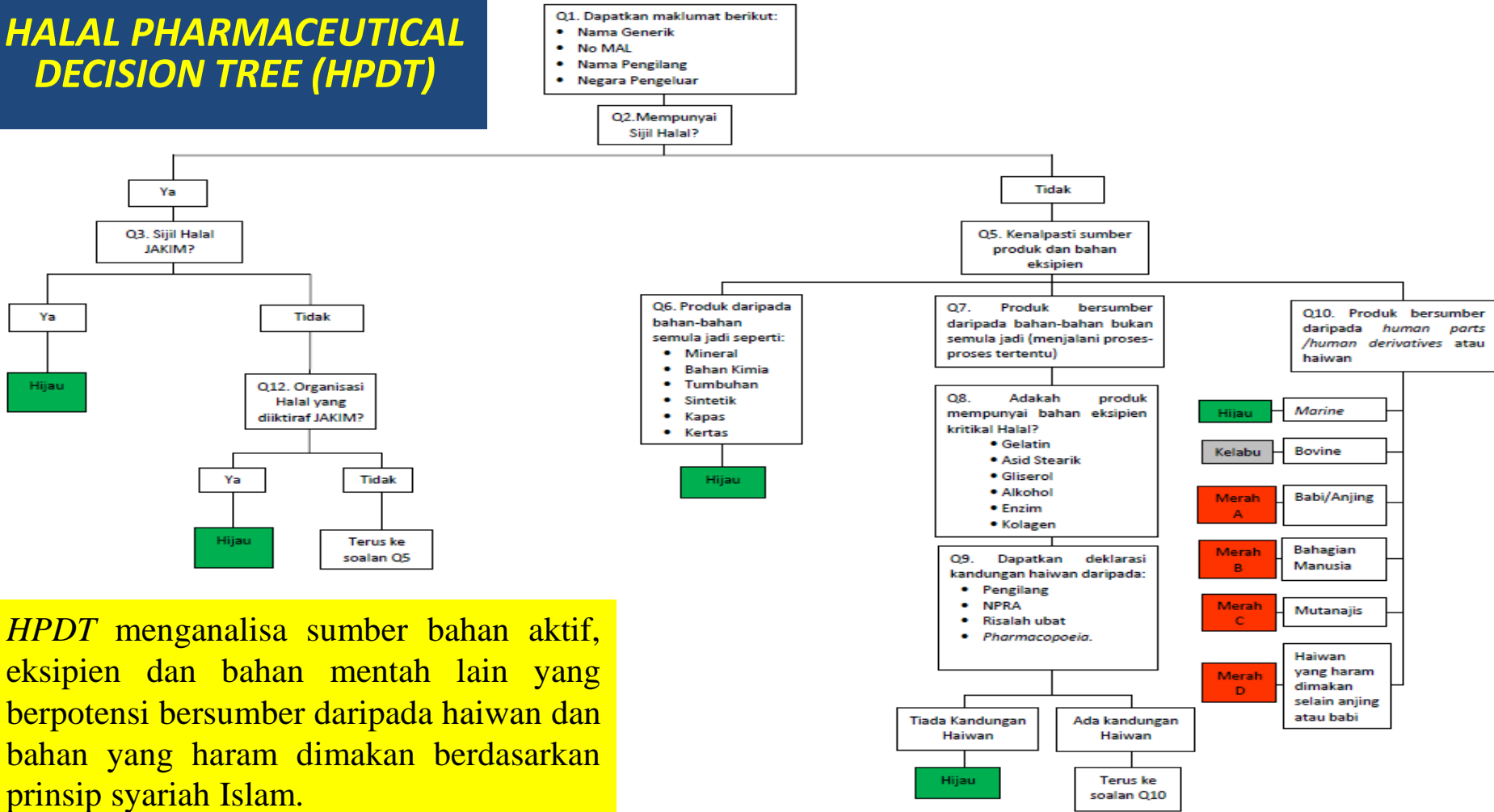
Dimulakan pada Nov 2019 ~ Mac 2022

1. Penentuan Kategori Halal Produk
Berdasarkan *Halal Pharmaceutical Decision
Tree Analysis*

2. Penentuan *Halal Critical Points* untuk
proses pergudangan halal (4P)

HALAL PHARMACEUTICAL DECISION TREE (HPDT)

Carta Alir Senarai Semak Halal 93 DPP AT

HPDT menganalisa sumber bahan aktif, eksipien dan bahan mentah lain yang berpotensi bersumber daripada haiwan dan bahan yang haram dimakan berdasarkan prinsip syariah Islam.

4. PROSES PENGUMPULAN MAKLUMAT

Kategori Halal Produk adalah berdasarkan kod warna hasil keputusan daripada analisa menggunakan HPDT

Item Hijau

- ✓ Produk dipersijilkan halal
- ✓ Bersumberkan tumbuhan
- ✓ Material sintetik
- ✓ Haiwan marin
- ✓ Bahan mineral

Item Merah

- ✓ Produk yang bersumberkan haiwan haram dimakan berdasarkan prinsip syariah Islam.
- ✓ Merah A, Merah B, Merah C, Merah D

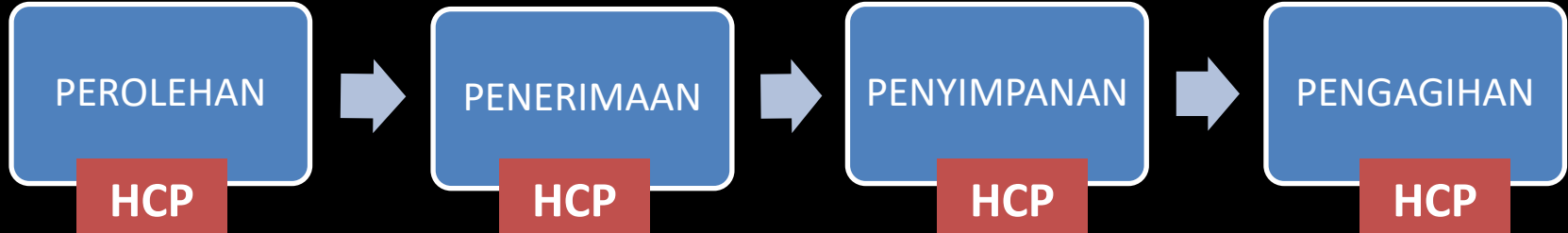

Item Kelabu

- ✓ Produk yang diperolehi daripada sumber haiwan yang boleh dimakan berdasarkan prinsip syariah Islam tetapi tidak diketahui status sembelihannya.

4. PROSES PENGUMPULAN MAKLUMAT

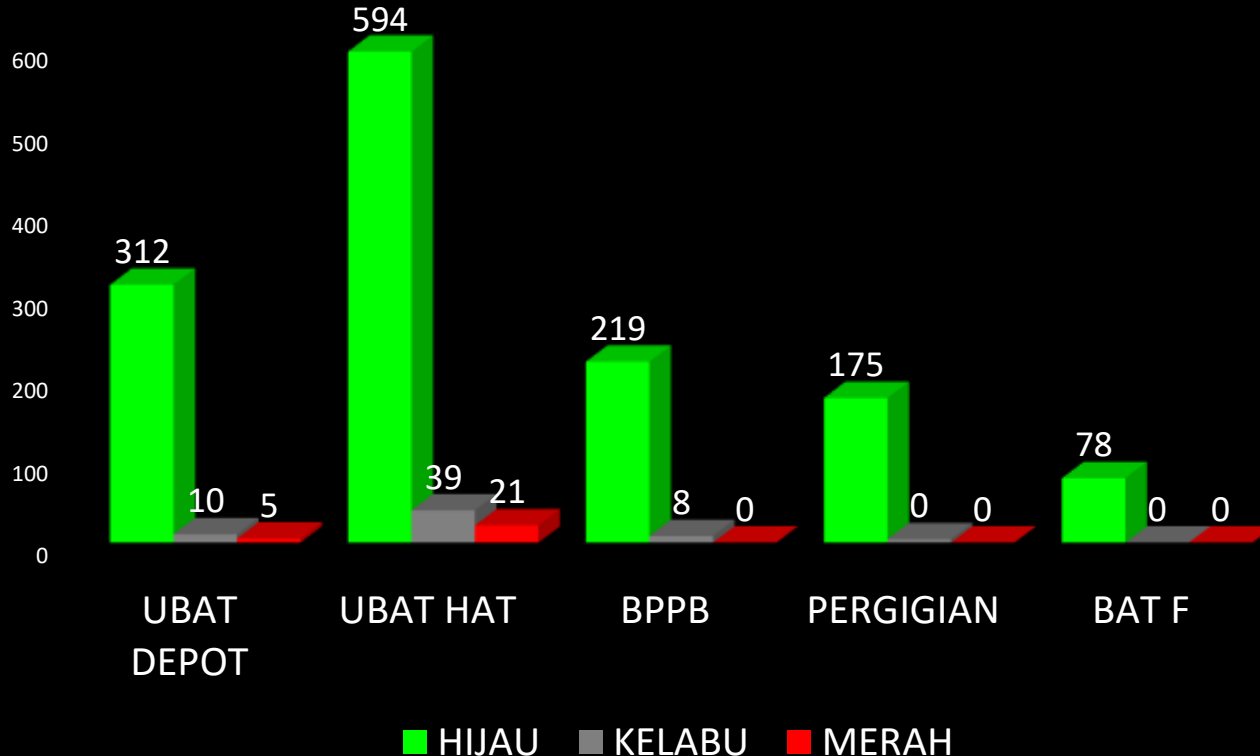
PENENTUAN *HALAL CRITICAL POINTS (HCP)* SEPANJANG PROSES PERGUDANGAN HALAL (4P)

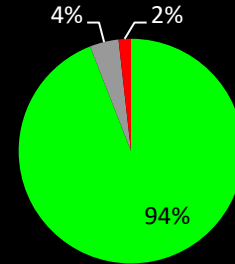
HCP - merupakan titik/prosedur yang perlu dikenalpasti, dikawal dan boleh menghalang kontaminasi bagi menjamin integriti halal produk dan proses sepanjang rantai bekalan

5. ANALISIS & INTERPRETASI

STATUS HALAL PRODUK KESIHATAN 93 DPPAT (n= 1465)

STATUS HALAL PRODUK KESELURUHAN 93 DPP AT

■ HIJAU ■ KELABU ■ MERAH

BILANGAN ITEM = 1465

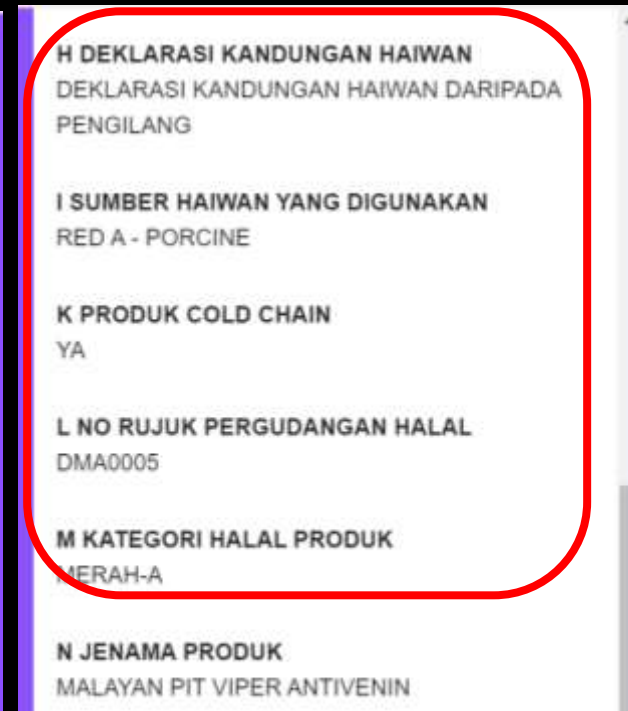
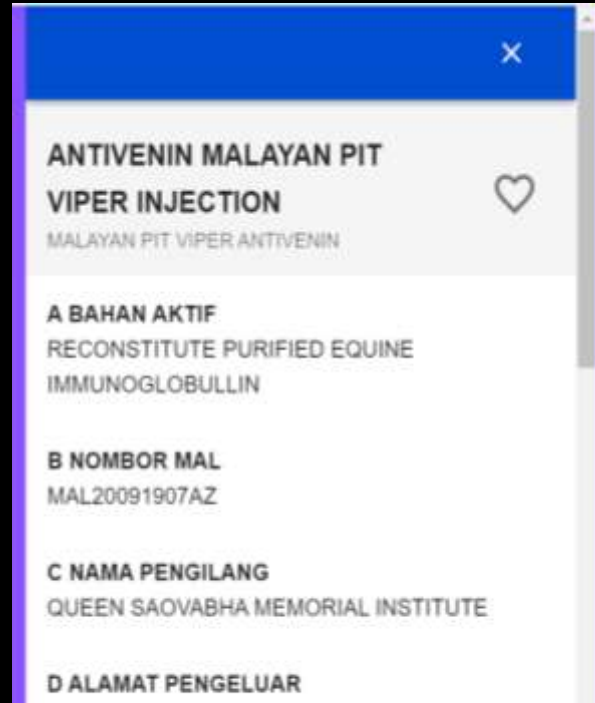
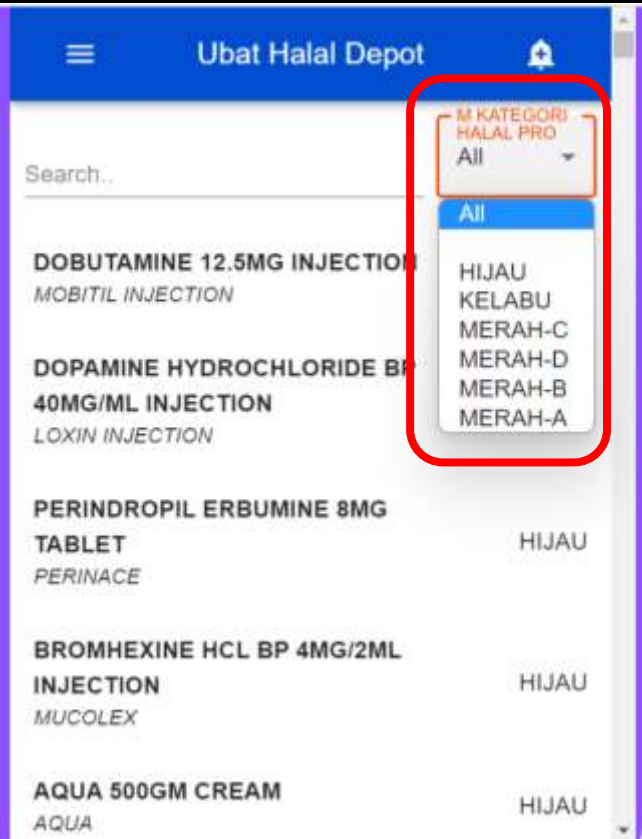
1. Ubat Depot: 327
2. Ubat HAT : 654
3. BPPB : 227
4. Pergigian : 179
5. BAT F : 78

App Ubat Halal

<https://ubathalaldepot.wistify.app>

Scan to access the app

5. ANALISIS & INTERPRETASI

13 HCP dikenalpasti

PEROLEHAN

1. Item tiada sijil halal
2. Tawaran harga item tidak halal lebih ekonomik
3. Item halal tiada stok selepas wujud tender
4. Percampuran item Hijau/Merah/Kelabu dalam satu Pesanan Kerajaan
5. Produk kontrak tiada sijil halal
6. Permohonan “Item Merah”
7. Produk alternatif kontrak yang ditawarkan tiada sijil halal

PENERIMAAN

8. Percampuran Produk Berbeza Status Halal
9. Penerimaan Produk “Item Merah”

PENYIMPANAN

10. Percampuran Produk Kesihatan Berstatus Hijau Dan Kelabu Semasa Penyimpanan
11. Penyimpanan Produk “Item Merah”

PENGAGIHAN

12. Percampuran Produk Kesihatan Berstatus Hijau Dan Kelabu Semasa Pengagihan
13. Pengagihan Produk “Item Merah”

6. STRATEGI PENAMBAHBAIKAN

1. Pembangunan Sistem Jaminan Halal 93 DPPAT

- ✓ Manual SJH
- ✓ Prosedur Kualiti Operasi Halal

2. Pembangunan Pelan Pengurusan Risiko Halalan Thoyyiban

- ❑ 13 x HCP yg terlibat
- ❑ Bagaimana
- ❑ Bila/Frekuensi
- ❑ Siapa
- ❑ Langkah Kawalan
- ❑ Verifikasi
- ❑ Rekod

	SISTEM JAMINAN HALAL	NO KELUARAN : 1/2021	
	93 DEPOT PERUBATAN DAN	NO PINDAAN : 0	
	PERGIGIAN ANGKATAN TENTERA	TARIKH : 15 SEPT 2021	
	93 DPP AT/SJH	MUKA SURAT : 1/42	

**HALAL SUPPLY CHAIN MANAGEMENT SYSTEM – PART 2:
WAREHOUSING – GENERAL REQUIREMENTS (MS 2400-2:2019)**

**93 DEPOT PERUBATAN DAN PERGIGIAN ANGKATAN TENTERA
NO. 3 JALAN 4/27A
SEKSYEN 2 WANGSA MAJU
53300 KUALA LUMPUR
Tel: 03 – 41454200**

SISTEM JAMINAN HALAL

**BAHAGIAN 1: MANUAL SISTEM JAMINAN HALAL
BAHAGIAN 2: PROSEDUR KUALITI OPERASI HALAL
BAHAGIAN 3: PLAN PENGURUSAN RISIKO HALALAN THOYYIBAN**

PERKARA	DISEDIAKAN	DILULUSKAN
NAMA	LT KOL NUR HIDAYAH BINTI ABD RAHIM	KOL MOHD AZRIZAL BIN MAT RAHIM
JAWATAN	PENOLONG PEGAWAI MEMERINTAH (Pengerusi Halal)	PEGAWAI MEMERINTAH
TANDA-TANGAN		
TARIKH	15 SEPT 2021	15 SEPT 2021

SALINAN TERKAWAL NO :

Mekanisma
Pengasingan &
Pelabelan yang
JELAS

6. STRATEGI PENAMBAHBAIKAN

14 x Prosedur Kualiti Operasi Halal

- (1) Prosedur Pemilihan Pembekal
- (2) Prosedur Penilaian Produk Kesihatan Halal
- (3) Prosedur Pengurusan Perolehan Halal Secara Pembelian Terus, Sebutharga dan Kontrak Bagi Produk Kesihatan
- (4) Prosedur Penerimaan Produk Kesihatan Halal
- (5) Prosedur Pemuliharaan Produk Kesihatan Halal
- (6) Prosedur Pengagihan Produk Kesihatan Halal
- (7) Prosedur Pengurusan Pembungkusan dan Penghantaran Produk Kesihatan Halal

	SISTEM JAMINAN HALAL 93 DEPOT PERUBATAN DAN PERGIAGIAN ANGKATAN TENTERA 93 DPP AT/SJH	NO KELUARAN: 1/2021 NO PINDAAN: 0 TARIKH: 15 SEPT 2021 MUKA SURAT: 1/42	
---	---	--	---

**HALAL SUPPLY CHAIN MANAGEMENT SYSTEM – PART 2:
WAREHOUSING – GENERAL REQUIREMENTS (MS 2400-2:2019)**

93 DEPOT PERUBATAN DAN PERGIAGIAN ANGKATAN TENTERA
NO. 3 JALAN 4/27A
SEKSYEN 2 WANGSA MAJU
53300 KUJALA LUMPUR
Tel: 03 – 41454200

SISTEM JAMINAN HALAL

BAHAGIAN 1: MANUAL SISTEM JAMINAN HALAL
BAHAGIAN 2: PROSEDUR KUALITI OPERASI HALAL
BAHAGIAN 3: PLAN PENGURUSAN RISIKO HALALAN THOYYIBAN

PERKARA	DISEDIAKAN	DILULUSKAN
NAMA	LT KOL NUR HIDAYAH BINTI ABD RAHIM	KOL MOHD AZRIZAL BIN MAT RAHIM
JAWATAN	PENOLONG PEGAWAI MEMERINTAH (Pengurus Halal)	PEGAWAI MEMERINTAH
TANDA- TANGAN		
TARIKH	15 SEPT 2021	15 SEPT 2021

SALINAN TERKAWAL NO :

- 8) Prosedur Audit Dalam Halal dan Semakan Pengurusan
- 9) Prosedur Latihan Halal
- 10) Prosedur Pembersihan Sertu
- 11) Prosedur Pemantauan Makhluk Perosak
- 12) Prosedur Permohonan Persijilan dan Proses Pembaharuan Sijil Halal
- 13) Prosedur Panduan Kemasukan Data MYeHALAL
- 14) Prosedur Kebolehkesanan dan Panggil Balik Produk Kesihatan Halal

PEMBANGUNAN PELAN PENGURUSAN RISIKO HALAL BAGI PROSES PERGUDANGAN HALAL

PEROLEHAN

1. ITEM TIADA SIJIL HALAL

- Minta dokumen sokongan halal daripada pembekal
- Memberi taklimat kepada pembekal

2. TAWARAN HARGA ITEM TIDAK HALAL LEBIH EKONOMIK

- Meletakkan spesifikasi semasa pengiklanan tawaran harga di e-Perolehan.
- Memberi taklimat kepada pembekal.

3. ITEM HALAL KEHABISAN STOK SELEPAS KEWUJUDAN TENDER

- Penalti/demerit kepada pembekal
- Meletakkan ex-stok sebagai vital di iklan e-Perolehan

4. PERCAMPURAN ITEM HIJAU/MERAH/KELABU DALAM PESANAN KERAJAAN

- Mewujudkan arahan/proses kerja dalaman
- Menandakan setiap rekod dengan pelekat berwarna hijau/merah/kelabu

5. PRODUK KONTRAK TIADA SIJIL HALAL

- Dapatkan dokumen sokongan daripada pengilang/syarikat pembekal/pemegang lesen

6. PERMOHONAN “ITEM MERAH”

- Penghantaran terus ke unit yang memohon
- Menyatakan status item dalam pesanan kerajaan dan memaklumkan kepada pembekal.

7. PRODUK ALTERNATIF KONTRAK YANG DITAWARKAN TIADA SIJIL HALAL

- Penalti/ demerit pembekal
- Meminta pembekal menyediakan produk alternatif yang bersijil halal
- Meminta dokumen sokongan (COO,COA)

PENERIMAAN

8. PERCAMPURAN PRODUK BERBEZA STATUS HALAL

- Mengantar surat peringatan kepada pembekal
- Mengasingkan produk, menampal pelekat mengikut kategori halal produk
- Mengasingkan produk di “staging area”

9. PENERIMAAN PRODUK “ITEM MERAH”

- Menyemak silang dengan pesanan kerajaan bagi memastikan produk bersumber anjing/ babi.
- Mencetak KEWPS1 menggunakan kertas merah/ menampal pelekat merah di rekod penerimaan (KEW.PS-1)

PEMBANGUNAN PELAN PENGURUSAN RISIKO HALAL BAGI PROSES PERGUDANGAN HALAL

PENYIMPANAN

10. PERCAMPURAN PRODUK KESIHATAN BERSTATUS HIJAU DAN KELABU SEMASA PENYIMPANAN

- Menyemak kategori halal produk berdasarkan KEWPS1.
- Menampal warna pelekat yang betul di rekod penerimaan (KEW.PS-1)

11. PENYIMPANAN PRODUK "ITEM MERAH"

- Menyemak silang dengan rekod penerimaan (KEW.PS-1) yang ditampal dengan pelekat merah sebagai pengesahan produk bersumber anjing/ babi.
- Menyimpan produk di dalam rak/ peti sejuk khas bagi "item merah".

PENGAGIHAN

12. PERCAMPURAN PRODUK KESIHATAN BERSTATUS HIJAU DAN KELABU SEMASA PENGAGIHAN

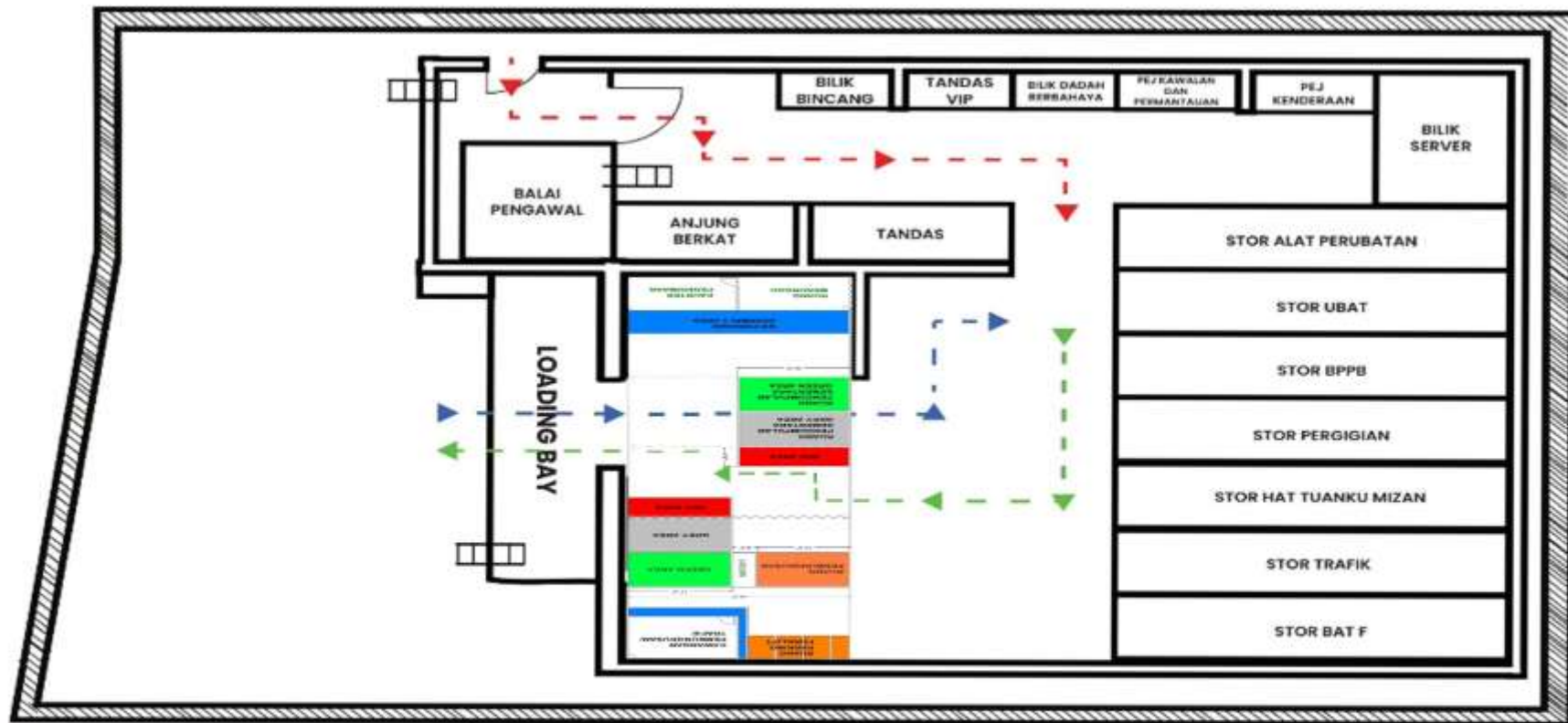
- Menyemak kategori halal produk berdasarkan rekod pengeluaran (KEW.PS-7 atau BAT L5)
- Menyemak semula warna pelekat yang ditampal di kotak

13. PENGAGIHAN PRODUK "ITEM MERAH"

- Menyemak silang dengan rekod pengeluaran (KEW.PS-7) yang dicetak dengan kertas merah/ ditampal pelekat merah sebagai pengesahan produk bersumber anjing/ babi.
- Menyimpan produk di dalam rak/ peti sejuk khas bagi "item merah"

PLAN LOKASI STOR PERUBATAN 93 DPP AT

- LALUAN PEKERJA
- PRODUK MASUK
- PRODUK KELUAR

PENGASINGAN PENERIMAAN

PENGASINGAN PENYIMPANAN

PENGASINGAN PEMBUNGKUSAN

13 RAMD
SRI AMAN

13 RAMD
SRI AMAN

13 RAMD
SRI AMAN

7. KESAN PENAMBAHBAIKAN

7 x STOR 93 DPPAT MENDAPAT PENGIKTIRAFAN PERGUDANGAN HALAL OLEH JAKIM

16 Apr 2022

1. Stor Depot
(Farmaseutikal)

2. Stor HATTM
(Farmaseutikal)

3. Stor BPPB & Reagen

7. KESAN PENAMBAHBAIKAN

7 x STOR 93 DPPAT MENDAPAT PENGIKTIRAFAN PERGUDANGAN HALAL OLEH JAKIM

16 Apr 2022

4. Stor Pergigian

5. Stor Trafik

6. Stor Alat Perubatan

7. Stor BAT F

7. KESAN PENAMBAHBAIKAN

HALAL MALAYSIA OFFICIAL PORTAL
PORTAL RASMI HALAL MALAYSIA

Halal Malaysia Directory

Carian: Please Select State Logistik Verify Halal Status : Search

Selamat datang ke direktori Halal Malaysia. Sila pilih negeri atau masukkan maklumat carian anda.

SENARAI SYARIKAT

Bil	Nama & Alamat Syarikat	Tarikh Luput Sijil Halal	Syarikat
1.	93 DEPOT PERUBATAN DAN PERGIGIAN ANGKATAN TENTERA NO 3, JALAN 4/27A SEKSYEN 2 53300 WANGSA MAJU, WILAYAH PERSEKUTUAN KUALA LUMPUR	11/04/2025.	
2.	ABA MUTIARA ENTERPRISE SDN BHD 1055, KAMPONG CHANGKAT NIBONG TEBAL, 14300 NIBONG TEBAL, PULAU PINANG	31/07/2024.	

Agensi kerajaan pertama yang mendapat pengiktirafan seumpunya.

SESI AUDITAN OLEH JAKIM

14 Mac 2022

SESI AUDITAN OLEH JAKIM

14 Mac 2022

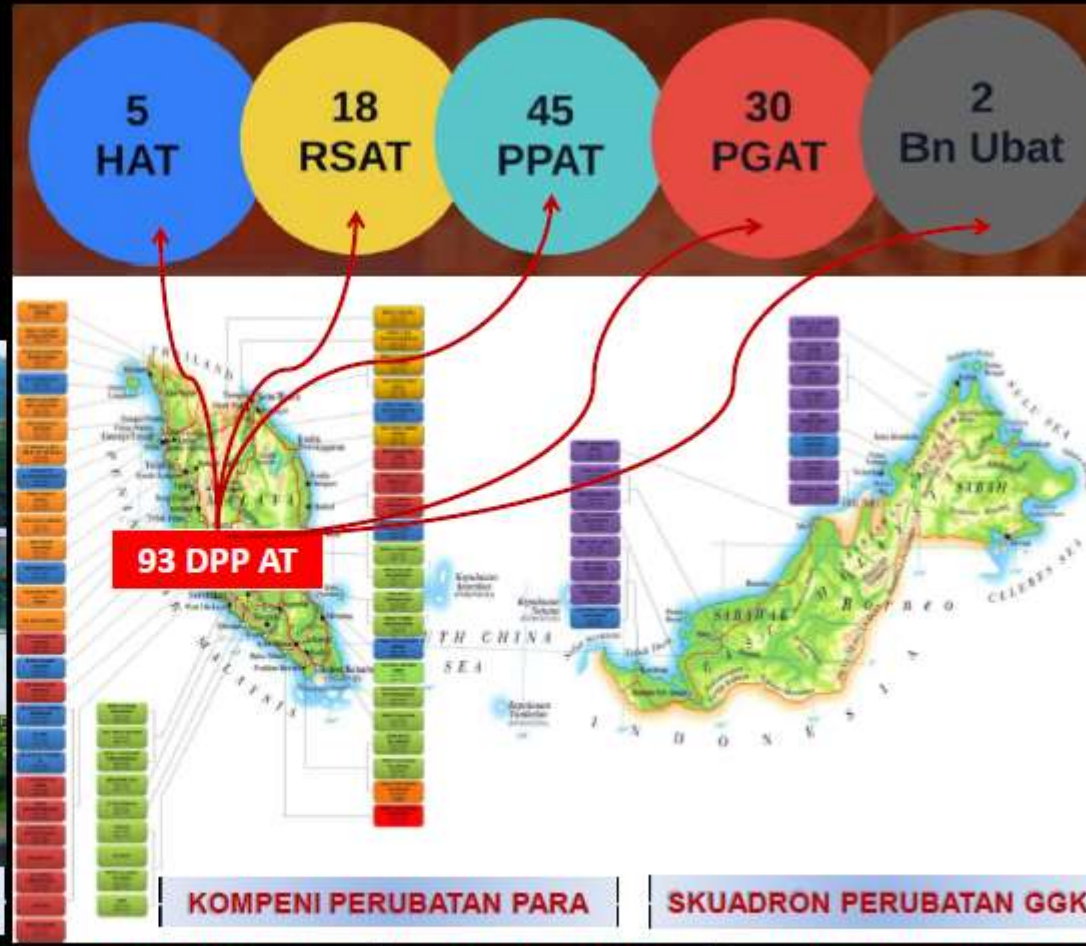

8. LANGKAH SETERUSNYA

Perkhidmatan Kesihatan Angkatan Tentera Malaysia komited dalam memastikan fasiliti kesihatan ATM mengadaptasi Sistem Pengurusan Rantaian Bekalan Halal melalui kitaran PDCA yang ditetapkan dalam Prinsip Amalan Farmasi Patuh Syariah.

93 DEPOT PERUBATAN & PERGIGIAN AT

9. REPLIKABILITI - LAWATAN AGENSI LUAR

**1. Pusat Perubatan Sultan Ahmad Shah
(SASMEC IIUM)
27 Jun 2022**

**2. Farmasi Al – Arif
7 Sept 2022**

9. REPLIKABILITI – LANTIKAN SEBAGAI TENAGA PENGAJAR

SIJIL PROFESIONAL
HALAL PHARMAPRENEUR

HALAL ASSURANCE SYSTEM

Lt Col Nur Hidayah binti Abd Rahim, 17 Sept 2022

Pegawai 93 DPPAT dilantik sebagai tenaga pengajar bagi Program Sijil Profesional Halal Pharmapreneur anjuran Universiti Kebangsaan Malaysia

10. PENGHARGAAN

**PERBARISAN PEGAWAI MEMERINTAH
SEMPENA HUT 93 DPP AT KE 57**

27 JAN 2022

KHIDMAT, DIUTAMAKAN

KOL MOHD ADLAN BIN ADNAN
PEGAWAI MEMERINTAH
93 DPP AT
30 MEI 2018
HINGGA
07 JULAI 2021

JASAMU DIENANG
KUALA DARIPADA WARGA
93 DEPOT PERUBATAN DAN PERGIJAN AT

HAB HALAL (JAKIM)

TERIMA KASIH